

Ondřej Konár, ředitel vzdělávacího programu BASIS v Česku. Více informací o projektu vizte na basisbeginners.cz a basisprague.cz.

O OBLIBĚ MEZINÁRODNÍ SÍTĚ ZÁKLADNÍCH A STŘEDNÍCH ŠKOL BASIS ČEŠKY OLGY BLOCK V ARIZONĚ, KALIFORNII, TEXASU NEBO TŘEBA VE WASHINGTONU, D.C., JSME VE VZDĚLÁVACÍ PŘÍLOZE REFLEXU PSALI PŘED ROKEM U PŘÍLEŽITOSTI OTEVŘENÍ SOUKROMÉ ZÁKLADNÍ ŠKOLY V PRAZE. BASIS SE PO VÍCE NEŽ DVACET LET PRAVIDELNĚ UMISŤUJE MEZI PRVNÍMI DESETI ŠKOLAMI V US NEWS RANKINGS, PRAKTICKY VŠICHNI ABSOLVENTI SE HLÁSÍ A JSOU PŘIJATI NA STUDIUM ČTYŘLETÉHO VYSOKOŠKOLSKÉHO PROGRAMU, ČASTO NA ELITNÍCH UNIVERZITÁCH. JAK SE NYNÍ DAŘÍ PRAŽSKÉ VĚTVI PROJEKTU, POPISUJE ŘEDITEL VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU BASIS V ČESKU ONDŘEJ KONÁR.

TEXT REDAKCE

Nová škola: americký úspěch chce BASIS zopakovat v Praze

BASIS International School Prague má za sebou první semestr působení. Jak ho hodnotíte a kolik máte v nově zrekonstruovaném minikampusu v Podolí nakonec žáků?

Třicet, šestnáct v nulté a čtrnáct v první třídě. Měli jsme spoustu snů a většinu se daří plnit. K filozofii škol BASIS, jak se etablovaly ve Spojených státech, patří, že se nebojíme zkoušet nové věci. Jdeme za cílem, jímž je posunout všechny studenty, ty excelentní i ty slabší, kupředu bez ohledu na stav jejich schopností v momentě, kdy se do školy přihlásili. Už se těším na září na nové žáčky, kteří přijdou třeba i z naší mateřinky BASIS Beginners Prague, jež čtvrtým rokem funguje v rezidenční čtvrti na pražském Břevnově.

Jste academic director, ředitel vzdělávacího programu. Kam jej směřujete?

Vystudoval jsem matematickou statistiku a didaktiku středoškolské matematiky. Učitelem jsem rád, baví mě předávat zkušenosti a znalosti a zajímá mě vzdělávání obecně. Pět let jsem pracoval pro školy BASIS v Americe, kde jsem řídil vývoj kurikula matematiky pro čtvrtou až devátou třídu. Teď jsem se posunul k třídě první – otevřeli jsme totiž novou školu v Praze a sám mám v její první třídě dítě. Řídím směr ve třech hlavních předmětech našeho kurikula,

což jsou *humanities*, tedy vědy o člověku, *math* a *science* čili přírodověda. S výjimkou českého jazyka se u nás vše učí v angličtině – v ní děti mluví, čtou a píšou, vedou se rodilí mluvčí s pedagogickým vzděláním. Obvykle se tyto kompetence procvičují na banálních situacích: Chci čokoládovou zmrzlinu, kudy se jede na dovolenou... Zdánlivě praktické věci, které pro děti praktické vlastně nejsou. My je učíme třeba o jejich hlavním městě nebo základy ekonomie – tedy k čemu jsou peníze –, jak se žije v lidské společnosti a tak dále. Co probírají jiní prvňáci v rámci prvouky nebo Poznávání světa dvakrát týdně, mají ti naši každý den. Místo počítání červených a bílých kuliček v matematice se pak naši školáci nejprve naučí rozlišit obojživelníky a plazy a pak třeba spočítat, kolik je na obrázku zástupců třídy obojživelníků a kolik plazů.

Využíváte tedy koncept mezipředmětové výuky...

Ano, snažíme se vyučovat předměty tak, aby si studenti uvědomili souvislosti mezi nimi – v jednom kursu je několik disciplín těsně propojeno. Mezioborovost je trend, jenž se prosazuje především ve vyšších ročnících zahraničních škol gymnaziálního typu; my začínáme s mezioborovými kursy u těch nejmenších dětí, už v přípravném a prvním ročníku školy. Studenti si látku lépe osvojují, učení je pro ně zajímavější a mnohem

víc je baví. Když jsem studoval základní školu já sám, rozdělení předmětů striktně oddělených přestávkami se zvoněním po pětadvaceti minutách bylo přísné a detailní: matematika, psaní, čtení... Nejdříve vše učil jediný člověk, od páté či šesté třídy měl každý předmět svého specializovaného vyučujícího. Ti spolu moc nekomunikovali, takže předměty byly skutečně oddělené a vzájemně nesouvisely. My se to, co spolu souvisí, snažíme dát dohromady a učit to jako celek. Některé školy předměty nemají vůbec a jejich studenti se věnují převážně tomu, co je baví. My ale chceme dětem ukazovat více možných cest, i těch, jimiž by se dobrovolně nevydaly – nikdy nevíte, co je v životě potká a kde co budou potřebovat.

Zatímco osnovy výuky jsou v BASIS předem dané, obsah učiva neboli kurikulum je z velké části tvořen učiteli, kteří vedou jednotlivé kursy. Jak to v praxi probíhá?

Já a můj autorský tým učitelům dodáváme osnovy hodin – seznam konceptů, jež se děti musejí naučit, a seznam *objectives*, tedy vzdělávacích cílů. Materiály, které učitelé dostanou, mohou použít dle svého uvážení nebo nahradit svým vlastním obsahem tak, aby dosáhli stanoveného cíle. Dítě například musí pochopit, že může sčítat tři plus čtyři a čtyři plus tři a že je to totéž nebo že musí početní operace provádět

rychle. Tyhle cíle definujeme a učitelé k nim od nás dostanou na míru šité materiály, včetně tabletových her, jež také vytváříme. Z každého osmdesátiminutového bloku děti na školním tabletu nad hrami souvisejícími s probíranou látkou stráví třeba deset minut. Učíme po malých dávkách a hodně se k probíranému vracíme; nechceme, aby děti do května zapoměly to, co se naučily v září.

To je onen koncept spirály, který BASIS propaguje?

Ano. Studenti se k jednomu a témuž konceptu vrací opakovaně a v různých souvislostech, což prohlubuje jejich chápání, znalost a zkušenost.

Sám máte tři děti, jednoho současného a dva budoucí studenty BASIS. Proč pro ně chcete právě tuhle školu?

Jako každý rodič chci, aby moje děti měly co nejlepší vzdělání, na něž dokážu dosáhnout – a chci, aby jim ho někdo šil na míru. Tady učitelům záleží na všech dětech a způsob výuky BASIS umožňuje do té míry individuální přístup, že se kupředu posouvají všichni, každý svým tempem. V mnoha školách jsou slabší děti znevýhodněné, protože nestíhají, a stejně tak ty nadané, protože musejí čekat na ostatní, jsou tím frustrované a demotivované a z nudy zlobí. My se ptáme našich žáků od jejich nejútlejšího věku na jejich potřeby a snažíme se je naplnit.